

KORKEIMMAN HALLINTO-OIKEUDEN PÄÄTÖS

Antopäivä
15.5.2018
Taltionumero
2333
Diaarinumero
5817/2/17

1 (5)

Asia Vammaispalvelua koskeva valitus

Valittaja A

Päätös, jota valitus koskee

Vaasan hallinto-oikeus 3.11.2017 nro 17/0493/3

Asian aikaisempi käsittely

A (s. 1948) on hakenut vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain (vammaispalvelulaki) mukaista henkilökohtaista apua tilapäisesti 20 lisätuntia joulukuulle 2016 aiemmin myönnetyn 150 tuntia kuukaudessa lisäksi.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan alainen viranhaltija on hylännyt A:n hakemuksen päätöksellään 8.12.2016.

Sosiaali- ja terveyslautakunta on päätöksellään 25.1.2017 (§ 21) hylännyt oikaisuvaatimuksen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Vaasan hallinto-oikeus on hylännyt A:n sosiaali- ja terveyslautakunnan päätöksestä tekemän valituksen.

Hallinto-oikeus on perustellut päätöstään seuraavasti:

Vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 2 §:n mukaan vammaisella henkilöllä tarkoitetaan tässä laissa henkilöä, jolla vamman tai sairauden johdosta on pitkäaikaisesti erityisiä vaikeuksia suoriutua tavanomaisista elämän toiminnoista.

Vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 4 §:n 1 momentin mukaisia palveluja ja tukitoimia järjestetään, jos vammaisen henkilö ei saa riittäviä ja hänelle sopivia palveluja tai tukitoimia muun lain nojalla.

Vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetun lain 8 § 2 momentin mukaan kunnan on järjestettävä vaikeavammaiselle henkilölle henkilökohtaista apua, jos henkilö vammansa tai sairautensa johdosta välttämättä tarvitsee palvelua suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista. Kunnalla ei kuitenkaan ole erityistä velvollisuutta henkilökohtaisen avun järjestämiseen, jos vaikeavammaisen henkilön riittävää huolenpitoa ei voida turvata avohuollon toimenpitein.

Mainitun lain 8 c §:n 1 momentin mukaan henkilökohtaisella avulla tarkoitetaan tässä laissa vaikeavammaisen henkilön välttämätöntä avustamista kotona ja kodin ulkopuolella: 1) päivittäisissä toimissa, 2) työssä ja opiskelussa, 3) harrastuksissa, 4) yhteiskunnallisessa osallistumisessa tai 5) sosiaalisen vuorovaikutuksen ylläpitämisessä. Pykälän 2 momentin mukaan henkilökohtaisen avun tarkoitus on auttaa vaikeavammaista henkilöä toteuttamaan omia valintojaan 1 momentissa tarkoitettuja toimia suorittaessaan. Henkilökohtaisen avun järjestäminen edellyttää, että vaikeavammaisella henkilöllä on voimavaroja määritellä avun sisältö ja toteutustapa. Pykälän 3 momentin mukaan henkilökohtaista apua järjestettäessä vaikeavammaisena pidetään henkilöä, joka tarvitsee pitkäaikaisen tai etenevän vamman tai sairauden johdosta välttämättä ja toistuvasti toisen henkilön apua suoriutuakseen 1 momentissa tarkoitetuista toiminnoista eikä avun tarve johdu pääasiassa ikääntymiseen liittyvistä sairauksista ja toimintarajoitteista. Pykälän 4 momentin mukaan henkilökohtaista apua on järjestettävä päivittäisiä toimia, työtä ja opiskelua varten siinä laajuudessa kuin vaikeavammaisen henkilö sitä välttämättä tarvitsee.

Asiakirjoista saadun selvityksen mukaan vuonna 1948 syntyneellä A:lla on näkövamma, jonka haitta-aste on 90 % sekä käden CRPS-hermorata-vaurio. Asiassa on riidatonta A:n vaikeavammaisuus. Hänellä on vammansa perusteella toistaiseksi käytössä henkilökohtaista apua 150 tuntia kuukaudessa.

Asiassa esitetyn selvityksen perusteella A on kaatunut kotonaan 5.12.2016 ja ollut sairaalahoitossa 5.–7.12.2016. Hän on hakenut henkilökohtaisen avun lisätunteja sairaalajakson jälkeiseen kotona oloon, lähinnä pesuapuihin ja tapaturmassa aiheutuneen vamman hoitoon liittyviin sairaalakäynteihin. A:n mukaan hän oli jo käyttänyt joulukuussa käytössä olevista avustajan työtunneista 30 tuntia lomamatkaan. Lisäksi hän oli käyttänyt avustajan työtunteja tapaturman jälkien siivoukseen.

Hallinto-oikeus toteaa, että henkilökohtaisen tuen saamisen perusteena on henkilön pitkäaikaisesta tai etenevästä vammasta tai sairaudesta aiheutuva tarve. Lisäksi edellytetään, että avuntarve on välttämätöntä ja toistuvaa. Tässä tapauksessa on kyse tilapäisestä avuntarpeen lisääntymisestä joulukuussa 2016 tapaturmaisen kaatumisen vuoksi. Siltä osin kuin A on tarvinnut lisäapua kotona tapaturman jälkeen, kyse ei ole A:n pitkäaikaisesta näkövammasta aiheutuvasta tarpeesta. Näin ollen lautakunta ja sen alainen viranhaltija ovat voineet siltä osin hylätä A:n hakemuksen henkilökohtaisen avun lisätunneista.

Sairaalajakson jälkeen ajoittuvien vamman hoitoon liittyvien terveyskeskuskäyntien, eli tikiinpoistojen, jälkitarkastuksen ja lisätutkimusten osalta voidaan sen sijaan katsoa, että avustajan tarve on johtunut ennemmin näkövammasta kuin tapaturmasta aiheutuneesta tilapäisestä vammasta. Kun kuitenkin otetaan huomioon tapaturmahetkellä jäljellä olleet joulukuun 2016 henkilökohtaisen avun tunnit, että A on voinut käyttää niitä tarpeensa mukaan ja lisäksi mitä lautakunta on päätöksensä perusteluissa lausunut kotihoidon palveluista, hallinto-oikeus katsoo, että joulukuussa 2016 käytössä olleet henkilökohtaisen avun tunnit ovat olleet riittävät näkövammasta aiheutuneen tarpeeseen nähden ja hakemus on siten voitu tältäkin osin hylätä.

Käsittely korkeimmassa hallinto-oikeudessa

A on valituksessaan vaatinut, että lautakunnan ja hallinto-oikeuden päätökset kumotaan ja hänelle myönnetään 20 henkilökohtaisen avun lisätuntia haetun mukaisesti joulukuulle 2016.

A on vaatimustensa tueksi viitannut aiemmin esittämäänsä ja lisäksi todennut muun ohella seuraavaa:

Yllättävä tapahtuma sotki avustajan kanssa jo marraskuun alussa tehdyt joulukuun tuntisuunnitelmat. Lisätuntien tarvetta ei ollut mahdollista tasoittaa kuukauden sisällä, koska kuukauden alussa 2.-4.12.2016 ollut Tallinnan matka, jota varten ei ollut haettu henkilökohtaisen avun lisätunteja, oli jo vienyt tavanomaista enemmän avustajan työtunteja.

Sosiaali- ja terveyslautakunta on antanut selityksen.

A on antanut vastaselityksen.

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisu

Korkein hallinto-oikeus on tutkinut asian. Valitus hylätään. Hallinto-oikeuden päätöstä ei muuteta.

Perustelut

Kun otetaan huomioon edellä ilmenevät hallinto-oikeuden päätöksen perustelut ja perusteluissa mainitut oikeusohjeet sekä korkeimmassa hallinto-oikeudessa esitetyt vaatimukset ja asiassa saatu selvitys, hallinto-oikeuden päätöksen muuttamiseen ei ole perusteita.

Tätä kaikki asianomaiset noudattakoot.

Korkein hallinto-oikeus:

Pekka Vihervuori
presidentti

Irma Telivuo (t)
oikeusneuvos

Leena Äärilä
oikeusneuvos

Vesa-Pekka Nuotio
oikeusneuvos

Antti Pekkala
oikeusneuvos

Anu Punavaara
Asian esittelijä, oikeussihteeri

Jakelu

Päätös

Jäljennös

A, maksutta

Vaasan hallinto-oikeus

Sosiaali- ja terveyslautakunta